

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

**Sefer ohel Ya'aqov ve-huh hibur na'eh ve-nehmad 'al
ma'amerim tamuheh hidushe agadot ve-hidushe te'amim**

...

Shapira, Ya'aqov Kahana

אריפּש אנהכ בקעי

Franfurt de-Odrah, 479 [1719]

VD18 10050418

תובותכ תכסמ

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9381

אשימה

פני למאמר א' במסכת כתובות סוף פ' המדרי' תני' א"ל ר' ישמעאל סח לי זקן א' מאנשי ירושלי' כ"ד מיני מצורע' היו בירושלים וקשה שבבבל בעלי ראתן וכו' רבי זירא הברי' הזכרו מזובי דבעלי ראתן רבי ינאי הזהיר שלא לאכול מביעתא דאורחו מברא רבי יוסי ההיר מזיקא שלא לעמוד באותו רוח וכולם משום סכנה רשב"ל איכרך ואידבקוהו ועסק בתורה ואמר אילת אהבים ויעד'ת הן אם יעלת הן על לומדיה אגוני לא אגני כי קד' הוה שכיב רי' כל אמרו ליה למלאך המורת זיל עביד לי רעותי אויל אתהו לי לריב'ל א"ל רי' כל תא אחוי לי דוכתאי בג' ע"א ל' לחי א"ל דלמא מבעתת לי באורחא הב לי פנינא יהיב לי סכינא כי מטא להתם דלי ואחוי לי שוור דלאידך גיסא חפסא בקרנא דגלימא אמר בשביעיתא דל' א' אתינא אמר הק"ב'ה אי איתשל אשבעתא מהדר ואי לא לא מהדר לא הוה יהיב ליה סכינא יצא בת קול ואמר הב לי סכינא דצריך לברייתא כי קא קא הוה שכיב רבי חנינא בר פפא א"ל זיל עביד לי רעותי אויל ג"כ אתהו לי א"ל אחוי לי דוכתאי א"ל לחי א"ל דילמא מבעתת לי באורחא א"ל בתוך בעית לי למעביד א"ל זיל איתי לי ספר תורה מי איכא מדי דבתיבי באורייתא דל' קיימתי א"ל כלום איכריכת כבעלי ראתן כדאכרך ריב"ל :

ביאור הסוגיא
כ"ד מיני
מצורע' וכו'
ע"ד ריב"ל
איכרך ואידבקו
כבעלי ראתן

ביאור הסוגיא
כ"ד מיני
ריב"ל דייק
פ' שלח ספ'
סכינא וכו'

פ"כ העשר וכו' ביאור וכו' לכהרו בעו"ם מדיש' לס' פס' פולס כהר' חתת' מחתי' ח'ך מקודם גריבין אנו לרקוק עתי שחי דכל הני תבאי רבי זירא ורבי ינאי ורבי חסי דסוסי' תלוד תלוד לכהרוק סהן וריב"ל לא שם אל לבו להיות שוחר גפשו ירחיק סהן וסלח סכנתא חתרת' מתיסורא וסו' איכרך כסו ועסק בתורה עתי קסבר ריב"ל וכויתר דקא' איכרך כסו וכו' דח' כייבין אנו לומר סס'וך הוא פסוקו וזו תורה וזו סכנה והוה תנין עליה סבל רע וכו' ל' כפוטנו שריב"ל עסק בפורה עסקם וקאשר מהתורה סיה תנין עליו וכויתר קשה דקאשר ריב"ל חילת אהבים ויעלת הן כול' ע"ל ע"ד שייך כאן סחי קר' אילת אהבים ויעלת הן : וכו' ל' לישב בסו'ן זכ שריב"ל כוודאי ק"ל אשתמוש של תורה תנין עליו סהרו לכל הדיעות התורה ע"כ' מניכס אס לא יגיל :

בראיתא בסושה וגם פלוגתא היא בערכין ברה"א דאמרו ר"ל על שבעה דברים נגעים כאים וחד מנהון הוא לשון הרע ומאי תקנתו ילך ויעסקו

בתורה ובהא פליג שם רב ענני בר ששון ואמר דווקא קודם שבא עליו צרעת או תקנתו בתור ה שלא יבוא עליו הצרעת אבל אם בא עליו הצרעת אין התורה מצילתו ע"כ הוא שם :

ולמ' ל' לישב בתחילת פרשת מצורע זאת תורת המצורע והיא כיום טהרתו וכו' ל' זאת תורת המצורע הא דאמרו חו"ל שפקת המצורע הוא התורה באורח' ל' ילך ויעסקו הוא דווקא כיום טהרתו שילך ויעסקו בתורה בעוד שהוא טהור שפדון לא בא עליו הצרעת וזו התורה יכולה להנין עליו אבל כשכבר בא עליו הצרעת וזו חזונו חזונו מניל כ"ל להנין שאני וק"ל וכשיטה זו אול' נס ריב"ל דקאשר תגוני חגמי שפכ'ס התורה היא מניכס חף אס עבר חזיה עבירס שאין סרואי לבוח עליו מצורע וכו' ל' כאן שלא עבר ולא כלום כ"ס שאכרך ולמד עם המצורעים פשיטא הוא שהתורה תין עליו חף לחתי ספקא מיל' דקאשר אילת אהבים חלל גריבין חנו למור שיש כאן עזר חזיה קושיא על ריב"ל סהו' למד עם המצורעים וסכר שליפוס יתשב לו איתו לומר וע"כ אפוס מזה יהיה מניכס עליו וכן ואולי אין כאן שום מזה והדרכה ש"ל שסמך למצורעים ללמוד בד"ס ואס כן אין כאן שום ענין ואך עשה ריב"ל סככים ענין לסכנה שלא כמקום מזה וק' איסורא עבד לו"ל ריב"ל חילת אהבים שפכת איתו סקוק הוא מוכר סומרת למצורעים ללמוד כד"ס וכו' מזה קעבד וכו' דאלי תין עליו : חך נקיים זה דחיש'

במצורע קטן פ' ואילו מנל' חין מצורע כו' ז' מר' ר' ת"ש שנאמר הודעתם לבניך ולבני בניך וסמך ליה יום אשר עמדת בתורב מה להלן באימרה וביראה וברתת ובזיע אף כאן באימה וביראה אמר ר' יוחנן מכאן אמרו חכמים זבין ומצורעין מותרין בד"ת בעלי קריין אמרין בד"ת ע"כ :

ג' דקת' שנמח' וגם כאן תיבא חזונו סה ומרי' לס' פס' כרי לכנות' על תילס דקס' חדא דקאשר סה לפלן באימה וכיראס חף כאן זכין ומצורעין מותרין בעלי קריין אמרין משמע דליף ביה מנינו טהור לומר כיון כיומי שזו כיון ומצורעין מותרין כד"ס חף כאן עשה כן הוא וכו' ל' סוד לפליף וסוסי' עמדת דקאשר מנמח' וכו' דעתם לבניך ולבני בניך יום אשר עמדת וסמך ליה יום אשר עמדת כחורכ סלל' אנו יכולין למלך כספ' תיכיו ועוד יס לרקוק דקאשר מנלן חזרו חכמים זכין ומצורעין מותרין ובעלי קריין אמרין בעלי קריין שאן דכר שזיה סלל' כסל' חיכעי לא כבעי ליה על סכעלי קריין כ"ל א' מצורעין לכר וכו' ל' לישב ע"כ :

ראיתא בקידושין במקמא דפליגי שום בהאי ולמרתם את בניכם וד אמר ולמרתם את בניכם ולא בני בניכם וחד אמר ולמרתם את בניכם ולא בנותיכם :

וסיף לוס אסר ריב"ל כל העלמד לכן כנו תורה כאילו קבלה וסר סיני שנאמר והודעתם לבניך ולבני בניך וסמך ליה יום אשר עמדת כחורכ עעלס עליו ספסוק כאילו הוא חותו יום פיוס סהו' עמוד ככר סיני ע"כ הוא בקידושין וחף כאן סריך לקשר סה דקאשר ריב"ל כל העלמד לכן כנו תורה וכו' ח'ך הוא מקושר לסלוגתא דלעיל דקאשר דלתי' כהאי קר' ולמרתם את בניכם : ועוד קשה באותו ליימוד סל ריב"ל דקאשר כל העלמד לכן כנו תורה כאילו קבלס סכר סיני ולסר דווקא כן כנו וחף סדרי ריב"ל דקו' סכן כפיס בקר' והודעת לבניך ולבני בניך וסמך ליה יום אשר עמדת כחורכ חף על ספסוק גוסא גס כן קס' ל' ליה דווקא אסר וקודעת לבניך ולבני בניך וכו' ל' סתם והודעת לבניך ולא קל"ל

ביאור סוגיא
מצורע
כד"ס וכו'

הכחה
שבתורה
על סלרס
על' עליו
כתנה כיו
סוה סיני
אינה סכי
סו' רק ככ
כיום סה

והרי"ף
קידושין
ג"ס כן
עין סס
שקס' וכו'
מחולק' וכו'
ולפני' וכו'
סנרס' וכו'
וחין גיבול
לסכס' כני
ועיין כתיב

מסכת אהרן יעקב כתובות מ

כל'ל תו ולבני בניך וכדו' ליש' זאת וגם הקושיא ראשונה שהתחלנו בה אזי אודיעך עוד על מה שזכרנו העלונותא דהס

בקידושין דפליגי בהאי קרא ולמדתם את בניכם והוא דאי שם עד הכין חייב אדם ללמוד עם בניו תורה כזבולין בן דן שלימדו אביו מקרא משנה תלמוד הלכות ואגדות ואביו מי מחייב והא כתיב ולמדתם את בניכם ולא בני בניכם הוא סבר כמ"ד בניכם ולא בנותיכם אבל בני בנים הוא מחויב ללמוד :

ועל'ק ריב"ל ואמר כל המלמד לבן בנו תורה כאלו קבלה מהר חורב שאלמד וסודעתם לכרך וכו' ופריך ליה יום אשר עמדת בתורב וסא אתא לאשמועינן כוודאי סא אתא לאשמועינן סהוא מכריע כמ"ד דכ"ל בניכם ולא בני בניכם ולזה היה מוכרח לכתיב סמוינות וסודעת וכו' ופריך ליה יום אשר עמדת וכו' דק נקדים עו' הקדמה א' דאיתא בספיקתא והוכח :

במדרש ילקוט בשינוי לשון קצת והוא זה ביום הזה באו מדבר סיני והל"ל ביום ההוא שאין שייך לומ' ביום הזה בדבר שהוא קאי לדורת הבאין כ"א הוה ליה למימר ביום ההוא אלא שבא ללמד אם חביבין עליך דברי תורה כפרוגטמא חדשה היינו שאותה לומד התורה מתוך חיבה כמילתא חדתא שהיא חביבה על בני אדם אז אני מעלה עליך כאילו היום הזה ממש באו למדבר סיני שהוא קבלת התורה ואם לא שהיא רק עליך כדיתקי ישנה ואין חביבה עליך אז שייך באמת לומר עליה ביום ההוא ר"ל שהיא ישנה ע"כ הוא בפסיקתא :

וא"כ מוכח ספיקתא ככ"ל למדנו שיש חילוק אם התורה חביבה הוה ביום הזה ואי חביבה הוה ביום ההוא וא"כ נ"ס בנ"י דקידושין בסמוינות דריב"ל שאמר כל המלמד לבן בנו תורה כאלו קבלה ע"כ חורב ר"ל פלוס כיוונו שאמר בן בנו ולא אחרו סתם כל המלמד לבן בנו תורה אלא שאלכך זה כיוונו לומר שיש חילוק דווקא אם הוא לומד מתוך חיבה אז הוא ביום הזה והוא כאלו קבלה מיהו סיני אך מתן מפי' אס הוא לומד עתוך חיבה אז לא ח"ך אס כאשר שהאב אינו מחויב ללמוד עם בן בנו ולא כשהוא לומד עם בן בנו ואף שאינו מחויב אז כולי עלמא דיעי שהוא לומד מתוך חיבה שהרי אין באן שום חיוב וזו עמיק ליה יום אשר עמדת בתורב והשפא יפה תקושר דברי ריב"ל דקא אפלונתא דליעיל דעלמי' כדאי קרא ולמדתם את בניכם אס הוא בא למעט בניכם ולא בני בניכם או אס הוא בא למעט בניכם ולא בני בניכם בא ריב"ל להוכיח שהוכחה נגורש שהוא בניכם ולא בני בניכם ולא כל המלמד לבן בנו תורה כאלו קבלה עכר חורב שאלמד וסודעת לבני ולבני בניך יום אשר עמדת בתורב וקסא למס רעוה תורה אנתה סמוינות דווקא בבן בנו אלא ל"ל שיש חילוק דווקא אס לומד מתוך חיבה אז הוא כאלו קבלה מחורב וע"כ רמזה כאן פתורס דווקא בבן בנו לסודיעך שהוא משום חיבה שבאמת הוא שאינו חייב סתם ללמוד עם בן בנו וכקנש' הנטר' ואביו אינו מי מחויב וכיון שאינו מחויב ללמוד ולומד עמו מוכח הוא שלומד משום חיבה ולא כוס סמי' משום וא"כ מוכח הוא מוס דהאי קרא ולמדת את בניכם וכו' ולמדתם את בניכם ולא בני בניכם וא"כ יפה תקושר דא ריב"ל עם פלוניא דליעיל שהרי הוא ככריע בראי' בדורה שהוא כמתן דכ"ל בניכם ולא בני בניכם וק"ל :

בדורה שהוא כמתן דכ"ל בניכם ולא בני בניכם וק"ל :

תבין גם השיטה במעמד קטן רק נקדים מה דאיתא בספיקתא כי דע מרן יוצא דונן :

בעי מינו' רבי שמואל בר ביסנא מאביו האשה שפלטתה שכבת זרע רואה הוה או נוגעת לענין אם סותרתה ספירתה או לא ומטיק הרמס דהכי

קמבעי' לי' אי אמרינן ולפינן מסיני דהתם רואה הוה או לא ולפינן מסיני דשאני מיני דחידש הוה שהרי זבין ומצורעין דחמירי לפי האמת ומותרין הוי בסיני ובעלי קריין דקילי שפי הוה אסורין :

וא"כ ל"ל שאין ללמוד כלום מסיני משום שהיה הוא וסוד דמבעי' ליה כנידה אס ויכל לעילף מסיני ואס לאו ומסקנא דעלתא סס אף לפי דברי הפוסקים שאף לרבנן דמסיני סתם דרואה הוה לא ילפי עמינו כלום דר"ל דשאני סיני דחידש הוה אלא ילפי מיתורא דקרא דכתיב יסיה וס כשפסע ע"כ כנידה ולפוס ריב"ל יס כאן קושיו עמוסס אסא דאיתא במעמד קטן מרן אילו מלחין ססכאפי לעיל דקא עבעי' לה סגורע מהו בד"ס ומסע למס לסבן בסיני וכו' מכאן אמרו חכמים זבין ומצורעין מותרין בד"ס בעלי קריין אסורין דמשיע דליף מסיני וא"כ קסא ח"ך הוא יליף מסיני פלא כאן כנידה מוכח הוא דלא ילפינן מסיני דחידש הוה וס הוה חידש סזבין ומצורעין דחמירי הוה מותרין וכו' דקילי הוה אסורין וכו' במעמד קטן עשיע מדבר זה בעצמו הוא יליף מסיני וכו' ליש' כשעל האכזעי דמועד קטן דבר זה בעצמו הוא דקא ד"ל דשאני סיני דחידש וע"כ קא מבעי' ליה סגורע בד"ס מהו ואף סהוא ידע דכסיני הוה ומצורעין מותרין ח"ך י"ל סהו הוה ססקין אי ילפינן מסיני או לא משום שיש לוטע דשאני סיני דחידש הוה ולוה יפס השיב לו התרנן דלא דמי כלל האכזעי' סלך לדסתס דהת' סיס' מיד' סכזעי' לי' לעבי' נד' לענין טומאה מס סיני אי סהו רואה או כגעת וי"ל דלא ילפינן מסיני כלל ד"ל שאני סיני דחידש הוה אכל כאן לענין ליעוד התורה אין כאן שום מבעי' ומס'טא הוה דליפינן ולוה סא כהוכחה גדולה ודאי כנידה וכו' שהרי יש כאן סמוינות שאלמד וסודעתם לכרך לבני בניך וסמיק ליה יום אשר עמדת בתורב ומה ילפינן מאלוה סמוינות ילפינן סא דא ריב"ל כל המלמד לבן בנו תורה כאלו קבלה מהו סיני אך מתן מפי' אס הוא לומד עתוך חיבה אז לא ח"ך אס ממש שהוא עומד בסר סיני שכיוון שהוא לומד עם בן בנו מוכח הוא שהוא לומד מתוך חיבה וכיון שהוא לומד מתוך חיבה הוה ביום ממש סיני כאלו הוא עומד היום בסר סיני וכיוון שוס הוא ממש כאלו עומד בסרי כרי כל דין סיני יש לו שאי אפשר לוטר לו שאני סיני דחידש הוה סהרי ביום הוה עומד בסרי וב"ל זה שייך לוטר דווקא בעסק ליעד התורה שאם הוה חביבה עליו אז הוא סיני ממש וי"ל שדין סיני יש לו אכל לענין טומאה אי אפשר לוטר שהיוס הוא סיני וע"כ כנידה שהוא לענין טומאה סמיק דשאני סיני דחידש הוה אכל כאן דקא מבעי' ליה לענין ליעד התורה אס מצורע מותר בד"ס שהיה לו התרנן דש חילוק אס הוא לומד מתוך חיבה אז הוא עומד דהו' סיני ממש אכל אש' אינו לומד מתוך חיבה או באמת אינו סיני ממש ואסור כגון לענין טומאה דאי אפשר לחילף מסיני : וכוה כמי מתורנן מה שהיו קסא לי דקא מ'כאן אמרו חכמי' והלא הוא כלמוד מבינה מבינה אלא שיש לו מתק' שאי אפשר הוא ללמוד בסיני שפרי יש לומר דשאני סיני דחידש הוה אלא אחרי שהוכחו סכמית' ליעוד ססמוינות דכל מי שלומד מתוך חיבה הוה ממש סיני ולו"ל מכאן אמרו חכמים מכה אותו ליעד דווקא אמרו סזבין ומצורעין מותרין וכו' אסורין שהרי זה הוא פמידתו בסמי' משום וק"ל :

ולפ"ן תבין גם מה שאמר שהתחלנו בו ריב"ל איכרך בהו ואף עסק בתורה וא' אילת אכביס ויעלת חנוכה ע"ס :

דאיתא בערובין למה נמשלה תורה לאילה לומר לך מה אילה זו רחמה צר וחביבה על בעלה כשע' ראשונה כד' ר' ת חביבין על ר' ומדיון כשערה ראשונה כתיבתה מסיני :

וא"כ כך הוא כגעת הפתח ריב"ל איכרך וידיבק סהו ועסק בתורה עם מצורעין אך פן יאמר סאמור סאמור לסמורעין ללמוד דברי תורה וא"כ איך עבד ריב"ל איסורא ואף גם זאת ססכסס עבדו לסכככ לוס בא ריב"ל לתרן זאת ולומר ד"ל דליפינן מסיני ואף שיש עדיין קושיו' ד"ל דאין לעילף מסיני ד"ל דשאני סיני דחידש הוה אלא חילופ אכביס ויעלת חן רוכס לומר ל' מ'כשסס תורה לחילת אלא לומר לך מה אילה זו רחמה צר וחביבה על בעל' כשערה

ביאר קושי' לפי דיופיקין כדס דלא לפיני' מסיני משום דחידש סיא' והאיך קא' נג' ד' ס' דכ' ומצורע' מותרין בד"ס ולמדו מסיני

במדרש

במדרש ילקוט

מסכת אוהל יעקב כתובות מא

ולפי' כך השיב לו הק"ה אתה סוכר שהדן עמך ושלך משה
 כענין ולפי' לא שעת לבך קרי יש עוד פתיחה של ר"ח וכו'
 ואחר נדרי לבקר ואם נמצא סקול בעת מיכול לקיים נדרו אין
 לו שום עונש ויכול סוף נדרו ולשבע ופי' גם כן יענין באם
 שיעולם לא הצייר נדרו ולא חתשל חשבוש' הלא דשתי שות
 לנדר ואין לו שום עונש ופי' שהרי כאן שכתב לנן עין ונשבע
 שלא לנאת חפילו לבקר אין צריך שהרי כולנו נכתבן בערכות
 מהו נקיים נדרו ולא יצא ע"כ כששבע ספי' דבר זה בקט
 שיתן לו הסכין וכו' וזה סן הא' שני ל"ל לישב

ע"פ גמ' דנרי' פ' ארבעה נדרי' דף ה' ח"ל
 נודרין להורגין וכו' ב"ש אומר' בכל נודרין חוץ
 מבשבועה וב"ה אומרין אף בשבויע' ב"ש אומרין
 לא יפתחו לו בנדר וב"ה אומרין אף יפתחו לו בנדר
 וכו' ע"כ במשנה ובגמ' מזה העמוד א"ר הונתנא
 בש"א לא יפתחו לו בשבויע' וב"ה אומרין אף יפתחו
 לו בשבויעה לב' ש' בשבויעה הוא ולא יפתחו הא
 בנדר יפתחו והא במתניתין תנן בש"א לא יפתחו
 בנדר ותו מפתחו הוא ולא יפתחו לו בשבויעה הא
 מנדר נדר בשבויע' ובמתני' קא' בש"א בכל נודרין
 חוץ מבשבויעה תנא במתני' ל"י בנדר להודיעך
 כוחך דב"ש תנא בברייתא בשבויע' להודיעך כוחך
 דב"ה רב אשי אהבי קתני בש"א אין שאלה
 בשבויעת וב"ה אומרין יש שאלה בשבויעת ע"כ
 כענין דנפיקין כן ענין התיבון כנ"ה הוא פנה דלתיבין רחמן
 דקא' דכותן של כ"ס וכו' הא לאשמועינן וכו' לכה בכל
 נודרין וחק בשבויעת חק פותחין בשבויעת והלכה כב"ה כדתי'
 בעירובין יב' ב"ק הלכה כב"ה וחק דתי' כנ"ה אין עשיתן ככה
 קול וכו' שיק' לומר למה דלון משניתין כב"ק אבל כאן סקי'
 ריב"ל כיון כב"ד של מעלה פשיטא הוא דהלכה כב"ה וכו'
 נודרין להורגין וחק בשבויעת וחק פותחין בשבויע' וחק ריב"ל
 שהי' תלך האות עמוד עליו להורגו וריב"ל סבר לה כב"ה
 דנודרין להורגין וחק פותחין בשבויע' וע"כ בשבויעתא דלא
 אשינא ושעיר עבד כדון חך לתיבין שני כנ"ה דקא' דב' אשי
 דכרייתא לא כחובסין מיירי תלך לענין שאלה אי יש שאלה
 בשבויעתא לא דלכ"ה יש שאלה בשבויעתא וכו' דלכ"ה דקא'
 בתמי' סודרין להורגין וחק בשבויע' אבל ע"כ אין פותחין
 בשבויעתא ח"כ האין פתח הוא מעגנו וקא' בשבויעתא דלא
 אשינא ח"כ ריב"ל ס"ל כתיבין קתא כנ"ה להודיעך כוחך דב"ש
 וכו' הוא וכו' לכה חק פותחין בשבויע' ושעיר עבד כב"ה חך
 חין מונח לנדר זה לוא ח"ל הק"ה לכה כנ"ה כנ"ה ע"כ
 אשינא אשבויעתא מהדר ר"ל אי אשינא אשבויעתא וזה קשה
 ע"כ דיש שאלה כהקדמ' ח"כ שהוא סבר כתיבין שני כנ"ה דקא'
 דכרייתא לא כחובסין מיירי תלך לענין שאלה וכו' סברי
 דיש שאלה בשבויע' וזהו ודאי דאף לכה אין פותחין בשבויע' ודלא
 כתיבין עבד ריב"ל וזה מהדר דבעידן ריתחא דייגנן חק על
 דבר קט ודאי למוכא חך אס לא אשינא מעולם על שום
 שבויעתא בעולם זה הוא יכול לומר דאף כ"ה לא פליג על כ"ה
 בזה וכו' דאין שאלה בשבויע' וזהו אין שום עירין כנ"ה כ"ל
 להודיעך כוחך דכ"ה וכו' דלכ"ה חק פותחין בשבויעת וכו'
 ויש עשה ריב"ל ואין כאן שום עונש כלל ודוק כי כיון הוא :

דרי
 סבין
 לכתוב
 לכו
 לכו

ויבאר ר"ל כל נדיב אף שלא הוציא בשפתיו כ"א
 שהוא רק נדיב לבו שהוא רק בלבו ובמחשבתו
 לבד צריך להביא ולעולם אין שום התייר לנדרים
 ועשה ספק כח עיניו זה דנקפת לך מזה הלימוד דאם באה דחולין
 בער הפתחה דנתישבת לזוד בני וחין צריך לזכות בשפתיו
 וזהו חין לנדרים שום התייר אבל אם נאמר דלא חולין בער
 הפתחה וכו' חיי כל נדיב לבו ויבוא חלל ללמוד שיש הפיר
 לנדרים ; ובפלתח מ' תל"ח כנ"ה פל ג' כ"ה וחד מוסין סוף
 דתי' כמסכת ע"ה חרות על הלכות ח"ל מן מלך המות וכו' חין
 המלכות וכו' כמתי פליגי ח"ל דפליגי כהא אי חולין בער
 הפתחה חולל וע"ה דתי' דתי' כספר יוסף נופי שכל הנכרחים
 שכתרו קודם שנת ימי בראשית אין להם תכלת חלי' כוונת
 בראשית נשמותיהן של נדיקין הם תחילה במחשבה קודם שנת
 ימי בראשית עיין ע"ה בזה חק שפירט על אותו פסוק וישראל
 חק חק יוסף כיון זקוני' הוא לו ופירט בזה חק מוסף הוא
 כי' כבוד מדר הנשמה שלו שכשעת סיונו של יוסף עם לכה
 ה' הוא סבר שהי' חלל מיד הנודר הכשעה של יוסף במחשבה
 וכפ' על ה' ס' ח' של רחוק קודם לנפשו של יוסף חך למי
 הכשעה ה' יוסף הכבוד כן הוא כוונת כנ"ה ששמותיהן של
 נדיקין הם במחשבה קודמין ובעשה חק חלל לכל מעשה
 בראשית ואם נאמר דחולין בער הפתחה וכו' ח"ל נדיקין
 חולין בער הפתחה ובמחשבה שהי' הכשעה הם קודמין לכל
 הכרחי' וחק קודמין מן לכה דלמך חנות הוא כנ"ה כנ"ה
 סברי ע"כ לא חזר כי טוב כנ"ה וכיון שהם קודמין למ"ה
 ע"כ אין להם תכלת כי חין שליטה ח"ה הכנ"ה כנ"ה על מי
 שהוא כנ"ה קודם עיניו וכן חותם בעשרה מאחרות דמפרש
 שם הפלוגתא דשני מ"ד דפליגי אי ב"ה נחרב או
 נגנו ומפרש שם דבהא פליגי ע"ה דאי דגם ב"ה
 מאותן דברי שנבראו קודם ששת ימי בראשית
 במחשבתו כ' למאן דס' דאוליגן בתר המחשב'
 והוי ב"ה קודם ששת ימי בראשית ואין שום
 ברי' הנולד אחר ששת ימי בראשית יכול לשלוט
 בו שהוא קודם ששת ימי בראשית ואין לו
 תכלת ולכך הוא אומר באמת שאין ב"ה נחרב
 כ' אגנו אבל מאן דס' דלא אוליגן בתר
 המחשבה כ' א' אחר המעשה וא' כ' הוא אחר כל
 הנבראין בששת ימי בראשית' ויכולין נדי' דהאויב
 לשלוט בו ולכך הוא אומר שנחרב ותכנה ב"כ
 וכונתו של ע' רע"ה ששע' ש"ה הוא נגנו ולא נחרב כלל
 כדתי' ס' שרש"י ה' כותב כל אותו לילה כל חוין מילין
 דשע' מעשיבתא דקיי' כד אהא נפרח וקף עיניו וחמת
 חד כנורא דהוה נהיר בקיי' תלך עיניו לתתחי אהדר
 כלקדמון וחמת נהירו בכל דקיי' נהיר וליקין כההוא כהיר
 דיוקנא דכיתא ככאס נירין חדי רש"י ולפום רנע' אגנו
 ההוא כההוא חדי חוין עינין שלוחין אתיין וכו' ח"ל
 חמיש' כהיר דכיתא בקיי' ח"ל חמיש' ח"ל כהאי מעתא חסוק
 עמוס' כ' חקדשא ונאעברי' קב"ה בייש' רב' ומכירו דילה
 סיה כהיר בקיי' ע"כ הוא כוונת ופי' דגנו הוא עד עת שיתגלה
 לבו ב"ה ונחמ' שבעל ע"ה ח"ל ג"כ הוא באותו פלוגתא אי
 חולין בער הפתחה חולל . ואי' במסכת ע' אפלוגת'

ביאור פלוט'
 כנ"ה דע"ה
 חרות על
 לכותה ח"ל
 מן ספי' ח"ה
 עין הפלכות

ביאור חין
 חולין בער
 הפתחה עיין
 עליו ותמונ'
 כתם עיניו'
 דפלי בזה

היתר נדרי' פורדין באויר ואין להם על
 מה שיוסמכו וכו' ובגמ' שם כמה מ' דס' ל' יש להם
 על מה שיוסמכו וכל אחד יש לו ראי' מקרא וחד
 מנהח נפק' לי' מוכי דכתי' כל נדיב לבו ויבוא ש"מ
 אם בשע' הבא לבו עמו שאין מתחר' על נדרו יבי'
 ואם יתחרש אינו צריך להביא אלא יתיר נדרו
 ע"ה מ' דיש התייר לנדרו יפריך שם בגמ' דודי' למא'
 לאפוקי מדשמואל דאמ' שמואל גמר בלבו צריך
 להוציא בשפתיו וע"כ אמר קרא כל נדיב לבו

ביאור החומר
 ס"ל באוסן ג'

בהאי חרות על הלוחות ח' א' חרות מן המ' וחד
 אמ' חרות מן המלכות וכו' דגם כן כהא פליגי דתיבין
 דס' חרות מן ח"ה עמוס' דס' חולין בער הפתחה וחד
 הוי כשנותיהן של נדיקין קודמין לשנת ימי בראשית ואין
 להם תכלת ע"ה ח"ה הכנ"ה כנ"ה הפתחה להם ובאמת חילך
 לא חטאו ה' להם כ"ה הפלוגתא כענין כ"ה הנגנו חלל
 לחין דס' דאין חולין אחר הפתחה כ"ה אחר הפתחה
 ובשעתה הם אחר כל הכנ"ה ופי' הוא קודם להם שסוף
 ע"כ כנ"ה כנ"ה וזהו יכול לשלוט עליהן ומתי חרות חלל
 חרות מן הפלכות ;
 ולפי' ז

מסכת אהרן יעקב כתובות

ולפי' כל שנס זה הו' דעת ריב"ל דק"ל דחולין בתר
התחשבה וזו חזק' ליה' שום שליטה עליו כי הוא
גדול ממנו שהיה חן הכהרין קודם שש' ימי בראשית וז"ל
בכרח שבני ובתעבת הים עם משה שלא רצה לקרוע לפניו
בשענה חני גדול חזק וז"ל הוא דס"ל כח"ד דחולין בתר
התעשה וז"ל הוא חזר לכל מעשה בראשית ויש לו שליטה
עליו ומשום ולא איתסוק הלכתא לא כמר ולא כמר וכל
כי האי דינא דלא איתסוק הלכתא אחרון המוציא מחבירו
עליו רחמי' ולזה נכתובין חז"ל המוחזק ועל ריב"ל וי"ל להכריח
להוציאו ולהחזיקו כדו והוא ימי' המוחזק ועל ריב"ל וי"ל להכריח
הרח' הדון עם מי ועל זה הדון אין לשום ב"ד של מטה
להכריע ולמסקוק הלכתא שהרי הם כולם נוגעים וקרובי'
לענין עד שהק"ב שהיה שופט דקד הוא הכריע וז"ל אי
איתל' משכונת' וכו' ואף שיש כאן להקשות איך נאמר
חריב"ל ה' מחולק עם התי' באישו פלוגתא חיים שליטה
לתי' על סדוקין או לא והלא הפלוגתא היתה אינו כ"א
קודם חובת מעשים שהרי כן כתיב אני אחרתי הלוי' אתם
הן חבלתם מעשיכם כאלם תמותן וריב"ל שהי' כמה דורות
אחר סיני אחר גזירת כאלם תמותן וזה טעם פי' לו עוד
לריב"ל שהרי הדון עם התי' איך לפי סכרתי ה"ל
שכונתי דכל הלמוד מתוך חובת הים סיני משה וז"ל ריב"ל
שהוא ה' לומר מתוך חובת כדסוכתו לעיל ואלו הו' סיני
משה שהוא עומד בטורח דסיני ועליו נא' אני אחרתי חלוקי'
אתם וכדו אין שום חיוב שהרי היום הוא אכלו סיני ולכן
שענה טענה ומאחר שאין שום אכריע חז' הק"ב חני
הי' המכריע בספק הלכה זו הליכות ע"לם לו וז"ל איתפל
אשכונתי ר"ל שהרי אתם מחולקי' בדבר זה אי חולין בתר
התחשבה וזו הדון עם ריב"ל או שזו חולין בתר התעשה
ואו הדון עם התי' ואין כאן מכריע שכולם נוגעים בדבר זה
ואף ק"ב לא רצה בעירם למסקוק דין עם מי חף הוא כאל
הנוגע לבנו וז"ל לו הק"ב למה כענין שהוא יראה ויכיר
בסכרות ריב"ל אם הוא תמיד באותו מטה עומד דס"ל חף
בשאר ימי' דחולין בתר התחשבה וז"ל חף כאן נפקס לי'
כסכרתי והוא פטור מתי' ואי לא לא : דוכא הכח הוא
למיתסוק לי' כסכרתי הוכח דלא איתסוק הלכתא :

כשמתוכן של דיוקין הם קודמין לששת ימי בראשית ואין
לתי' שום שליטה על דיוקין ואף ריב"ל אין לך עליו שום
שליטה ואף לאחר חיובו כיון שריב"ל בכל יום הוא לו סיני
שהרי הוא לומר מתוך חובת גדולה שהרי הוא חוכר ודרכן
כהו בעמדתו וכדדאי שהתנה גרמס לו זאת כך הוכחנו
לעיל ותו לא יסוד לית דין ולית דין עליו וק"ל :
ולפי' כשכח התי' גם לר' חנינא בר ספא וכו' עד שח'
לו התי' כדחברך את בעיפי לי למעביד כלום
איכרת בבבלי ראתן כריב"ל וקשה מה בכך והלא יכח' ח'
ר' חנינא מי איכא ימדי באורייתא דלא קיימתי' וכן וחולי'
גם ר' חנינא ס"ל כח"ד דחולין בתר התחשבה וז"ל חן
לתי' שליטה עליו וז"ל שאף התי' יפה אל כלום איכרית
בבבלי ראתן וזוהו ע"ש שהקדמנו לעיל שיש חילוק חס פוז'
לומר תורה מתוך החכמה קו' לא וכן ח"ל התי' לר"ח בר
ספא כלום איכרת בבבלי ראתן כריב"ל רצה לומר דגמי
דחף את ס"ל כריב"ל דחולין בתר התחשבה וז"ל משומתי'
של כריקוס קודמין חך עדין קשה בלא כד חבלתם מעשיכם
וכתיב חכן כאלם תמותן ועל הכלל כולה נגזרה גזירה
זאת וז"ל מאי שנא ריב"ל לזו"ל כלום איכרת בבבלי ראתן
כריב"ל שהוא חוכר ודרכן כדו וזוהו הדין שהוא לומר
תורה מתוך החכמה וזו הו' ליה היום סיני כדמעיקרא וזו
הוא דגמי כדחשון קם אני אחרתי חלוקי' חס אכל אתה
שאין את מתוך התחשבה להרחות לכל שאת לומר מתוך
החכמה וזו חסר לומר עלך שאת דין שקודם חיובו ואני
אומר שאין את לומר מתוך החכמה ואת הוא כדו ועלך
את לביית רחמי' וק"ל : וז"ל רמז לפלסול' וזאת
ביוצר ליום סיני של שבועות חילת חכמי' מתנת סיני רוצה
לומר חילת חכמים שגדרת' בנת' חכמת תורה שהיא חכמה
על לומדים וזו היא מתנת סיני שכל הלמוד מתוך חכמה
כאלו הוא עומד כסיני משה וכדלעיל וק"ל :
ואנכ' דלמו פוסקין באותו הדין וקשה גדולה מכת החרב וז"ל
לישכ' עוד מדרש תמוה בפ' אמור אל הכהנים
ז"ל ר' יהושע דסיכנין בשם ר' לוי מלמד שהראהו
לו הק"ב לה למשה דור ודור ושופטיו דור ודור
ומלכיו דור ודור ושורשיו והראהו שאלו ובניו
נופלין בחרב ארבע' ע"מלך ראשון שיעמוד על
בניך ויקור בחורב אל הק"ב ולי אתה אומר
אמור אל הכהנים שהוא הכה הכהנים שדרג
נוב עיר הכהנים שנא' ואת נוב עיר הכהנים חכם
לפי חרב והם המקטרגין עליו ע"כ המדרש :
וכו' חומר דרשני וז"ל בלתי ע"פ התורה אשר הורני מן
השמים ובהקד' הקדמה ח' בנת' דכסדרין פ"ד מ"ח מתני'
מצות הנהרגין מתיוון את ראשם בסוף כדרך
שהמלכות עושה ר' יהודה אומר גיוול הוא לו
אלא מניח את ראשו על הסדן וקוצץ את ראשו
בקופץ אמרו לו אינמיתה מנוולת מו' ע"כ המשנ'
ובגמ' תניא אר"ב יהודה לחכמי' יודע אני שזו היא
מיתה מנוולת אבל מה אעשה שהרי התור' אמר'
בהקוותיהם לא תלבוורבנן כיון דכתיב סוף
באורייתא אנן לא מינייהו גמרינן דאי לא תימא
הכי אלא הא דתנן שורפין על המלכ' ואין בהם
משום דרכי האמורי אנן האיד' שרפינן כיון דכתי'
ובחוקתי' לא תלכו אלא משום דכתיב שריפה
באוריית' אנן לא מינייהו גמרינן ה"נ כיון דכתיב
סוף באוריית' אנן לא מינייהו גמרינן ע"כ בסנהדרין
ובע' פ"ק שם בתוספ' דאירי שם מיום ל' יודת'
מלכ' שהוא יום נגוסיא שלהם ויום המיתה היא
שרי' לשאת ולתת עמוהו ומיירי שם מיום מיתה
שיש בה שריפה ושם בתוספ' מישב הפלוגת'
במה

כיוצא המחמד
שהתי' שפי'
כא נס לתי'
חני' בר ספא
וכו' עד שח"ל
התי' כדחברך
את בעיפי לי
לעיעבר

טעם
שאל מן
הוא כ
בחר
אחר ש
ב"ק"ס
דור
דוק

כיוצא מדע
עמוהו כתיב
הק"ב לטעם
דור ודור
ודרשיו וכו'

מסכת אהרן יעקב כתובות

אמר רבא אי בעי צדיקין הוו בורא עלמא שנ' כי עונותיכם מברילין ביני ובניכם רוצה לימר אי לאו עונותיכם לא הי' שום הברל בין ישראל לאלוהיהם שכשם שאלוהיהם ברא עלמא כך צדיקין היו בורא עולמות אילולי שעונותיהן מברילין ע"כ בגמ' .

ולפ' וי' יש מקושר הוסיף המוקים קדושי' תהיו כי קדוש אני רונה לומר אם תרצו תפיו קדושי' כי קדוש אני כשם שאני קדוש כך תפיו אתם טובים לי בקדושתו וקף תהיו יוכלין לברוא עולמים כשם שאני בורא ואם לחצק לומר וכי אפשר הוא דבר זה שיכול אדם לעשות זה שימדה עליו רוח הקדש לו"א ואיש או אשה כי יהי' בהם טוב ואם לירוח הטוהה יוכל הוא לפעול מהיא אורה עליו רוח הטוהה כ"ש לרוח פקודש ולכן ח' כלשון כי יהי' ואמר חיש או אשה כי יהי' בהם רונה לומר שקדי' כל כך הוא מנוה שאסילו אשה היא יכולה להביאם חלילה רוח הטוהה וכו' שיכול הוא לעשות כפעולת טוהה עליו רוח טהרה וקדושה וק"ל . וחזור נח לענין כדלשון שהשגנו לעיל בטעמה דר"ל כל שיש חילוק בין לומר תורה מאהבה ובין שלא מאהבה וכל הלמוד מאהבה הול' לכל יום כחילו הוא עמוד כדדבר דמיני ודינו שום בכל למוני שהי' חף מטעם זה כעליו קריין הקורין בדת' ובין והצדקת מותרין עד' ולפ' ל' שגם כל הלמוד תורה מאהבה ר"ל שהוא מתוהב לפירוט ענינו מן השטן בסיני דכתיב ואל תגשו אל אשה :

ביאור הגמ' סר"ע ג' דברי' עשה טעם מדעתו וסכניכה דעתו לזכות המוקים הוסיף יוס' ח' מדעתו ופירס מן האשה וכו' ותשובה הוא כי יוס' ח' וה' ס' דברי' יוס' ח' מדעתו לפירוט מן האשה ונכ' בדברי' הק' כ' יש לדקוק ולפי' שהסיני' עמוד הק' כ' כה לפירוט מן האשה ונאמן מהא הקפידה חוקים למנה דלמה הסיני' הק' כ' לכתבו ומ"ר שהיה מוכה דאשונה וכרי הוא עונשו גדול עת ששאו דו"ל כל שאינו עוסק במ"ר כאילו הוא עמעט בדמות כדדברי' ר"ל מהי קרא שווק דם האדם באדם דמו יסך ואתם פרו ורצו וכו' לפי חו' הק' כ' כה לפירוט מן האשה ועוד יש לדקוק שיש כאן יסוד לשון דקח' ואתה פה עמוד עמדי וכו' ואתה עמוד עמדי ודחי' פה דקח' שהיא תשיעו כלשון פה בסיני והלא גם הק' כ' סילוק שכינעו שחם לאחר עתן תורה וכו' עאי פה דקח' וכו' לישב ע"פ פה דחלקנו בין הלמוד מאהבה ובין הלמוד שלא מאהבה שהלמוד מאהבה הוא לי' בכל יום סניני ואית' בסיפודי של הנאמן סניני' ישעי' ז"ל במסקנת שנועט שלו טעם חסדיק למה הוסיף טעם יוס' ח' מדעתו וכוא ע"פ דאי' במסכת' שבת דף פ"ו ע"ב דאיבעי' התם שכבת זרע של ישראל במעי נבר' מהו אם פלטה לאחר שלשה ימים מי אמרינן שמשמא או לא אי אמרינן ישראל דדאגן במצות חביל גופייהו ומסריה חזרע לשני ימים גוים דלא דאגן במצות לא חביל גופייהו ואיין מסריה אלא אחר שלשה גופייהו . ע"כ שום כנ"ה מי שאינו דואג על הבעות ואינו חובל שקנים וראשים אינו חובל נופי' טעם נד בעולם ומטעם הוא ששכבת זרע שלו אינו מסריה כ"א עד אחר שלשה ימים שהוא עד יום רביעי וטעם לא הוה דואג על הבעות כי בשיעוריה הי' עושה כל הבעות והכטובים מעדין עליו שח' חכם

מדעתו וכבר שנתקתי דברי החכמתא שכל הלמוד תורה מאהבה הוא לים בכל יום סניני שכרי ע"כ נכ' שדחל כחשלו לאילה וכסני' בעלי קריין המורק בעתה וכו' וי' שהוא לומר תורה מאהבה וכו' לי' בכל יום סניני וכו' ואי' אפשר לו לישב אשה שהי' אם ישא אשה או יהי' חסור לו עמדי' סניני והוא באהבת תורה הוא עמוד בכל יום כסניני ולזה רצו לו הק"כ כדודע ששכבת אדם וידע שטעם חסוב תורה ע"כ רצו לו רצו חוכמה זאת ואמר לו לך היחד ללס לישאל שוכו ללס לאלהיכם שהעדי' ללס תשיעם חבל נבי' וטעם שהתורה חכמה עליו בויער והיו בכל יום סניני ובכל קדי חסור כסניני וע"כ אחר לו הק"כ ואתה פה עמוד עמדי רונח לומר שקדי' הנלך לעולם הוא סניני וכאלו אתה לטובל עמוד על כר סניני לכן אחר לו ואתה פה עמוד עמדתך לעולם עכ' וכו' אתה צריך לפירוט מן האשה מתי חכמה תורה וק"ל

כתי' ק"ו של טעם דח' נבתי' שפירש מן האשה שח' אם נאמר לישאל אל תגשו אל אשה עשום עמוד עמדי' וכו' כתי' דברי' לישאל אל תגשו אל אשה עשום עמוד עמדי' דברי' וכו' לילגש חל אשה וע"כ נכ' הק"כ שהסניני עמוד עמדי' דברי' וכו' ואתה פה עמוד עמדי' כוללית' : ולפ' תיכין נכ' דברי תוספ' בפ' ר' ע"ו ואתה פה עמוד עמדי'

ואם תאמ' מנ"ל דפירש משה מדעתו קודם ושוב אמר לו הק"כ והסניני' עמו שמא זה הוא ציווי גמור שצ"ל לו הק"כ בה לפירוט מן האשה : ותירץ ר' ת דאם איתא דמחמת ציווי הוא פירש עליו מדעתו פירש האיך היו אהרן ומרים מערערי' עליו דכתיב ותדבר אהרן ומרי' וכו' אלא ודאי מתהלה פירש משה ממנה מדעתו ואע"ג דהסניני' הק"כ בה עמוד מ"מ התרעמו עליו לפי שאייר' לא פירש ר"א הי' הק"כ בה מסניני' וכו' עיין שם :

ולכונן רישתו דברי' עומס' חלו חוק סוכני' שהדי' בתוספ' יפה הקשו שהדי' כתיב ואתה פה עמוד עמדי' דלמח הוא ציוני וטעם ועל' של טעם מדעתו ומה שתיצ' ר' ת דא' ללס התרעמו אהרן ומרים על טעם חין זה רק כדעת מן הקפידה מ"ל שכתוב לא יפה עמו שהתרעמו עליו וכרי בחינת' עכנשו ערי' בברעית וכו' חבל לפי דרכיו דלעיל ל' שהי' עמדי' ר"ל פה כטורח שלטון שח' הק"כ ואתה פה עמוד עמדי' ר"ל פה כטורח דסיני ופי' קשה להם וכו' לעולם הוא יהי' עמוד כסניני' והלא אחר עתן תורה מיד נסתלק גם סכניכה טעם ח' ל' לט' שראה הק"כ כה כהמה שהוא לומר מתן השפחה וכו' לי' בכל יום סניני וע"כ אחר לו הק"כ ואתה פה עמוד עמדי' שם ח' ל' הכנעש סה כסניני ויפה כסניני אהרן ומרי' שחין זה ציוני כ"ל הכנעש מהסניני' הק"כ עמו וע"כ שהתרעמו על משה ואע"כ כגנשו שתרעמותן ס' שלא כדון ואפשר לומר שגם דברי' התוספ' כיוונו לזה ודוק כי כיון כוא :

ולפ' ג' גם לישב הא דאי' בפ' הבא על יבמתו דף ס"ג ע"ב תניא'ר אליעזר אומר כל מי שאין עוסק בבפ"ר כאילו הוא שופך דמים שנא' שופך דם האדם באדם דמו ישפוך וכתוב בתרי' ואתם פרו ורבו' ר' יעקב אמר כאילו הוא ממעט הרמות שנא' כי בצלם אלוקי' עשה את האדם וכת' בתרי' ואתם פרו ורבו בן עזאי אומר כאילו הוא שופך דמי' וממעט את הרמות אמר לו לבן עזאי יש נאה דורש ונאה מקיים נאה מקיים ואין נאה דורש ואתה נאה דורש נאה מקיים א"ל בן עזאי ומה אעשה שנפשי חושקה בריגורד' ע"כ שם

ונריך ביאור מה הסיכ' להם בן עזאי נשפשו חשקה בתורה ומה יעשה לשני המקראות שאילו שהדי' הוא חלוץ שופך דמים וכאלו מעטט את הדמות וטוב כו' לי' לנחת ידי טיכה סילמוד תורף וקח אשה וסניכה ישו' כו' : חבל לפי הא דקדמה לעיל שכל הלמוד

טעם במסוק ואתה פה עמוד עמדי' דעילת' מה כדלה כמיותר

ביאור הגמ' כיכות כל פי שחיו עוסק בס"ו וכו' ח' ל' לל עמדי' יש כלה דרש' וכו'

טעם במסוק ואתה פה עמוד עמדי' דעילת' מה כדלה כמיותר

ביאור הגמ' כיכות כל פי שחיו עוסק בס"ו וכו' ח' ל' לל עמדי' יש כלה דרש' וכו'

מסכת אהרן יעקב כתובות מג

הלמד מתוך האהבה הכללית תמיד ככל יום חגי וכוונתו העלי
קריין האורח כבודו ופשוט הוא זה שני שהוא לומר תורה
עיקר האהבה הוא לומר ימים ולילה בלי עובדת יום או כדאי
בעצמות לא יעשה זר התורה הוא עסק בין שראה הק"ה יתע
שגורה אהבה עליו כדרכו כוס וכוונת בו ימים ולילה וא"כ
הך בן עזאי שני בשם חזקיה כבודו פשוט שהוא קיים
והנחת בו ימים ולילה ולזה יפה ח' עוזאי מה אהבה שנפשי חזקיה
כבודו ר"ל שהרי אין התעורר כדאי מה יצאנו הוא מעצמו וא"כ
ברכת ה' יקיים בו והנחת בו ימים ולילה וא"כ מה אהבה ר"ל
לומר שהרי כיון שאני לומר ככל יום עתך שאתם ושריני
כחילו אני עומד כבודי וכוונתו כתיב ואל עבדו אל אה
אך חס תתאר א"כ יהי סוד בטל שהרי כבודו כבוד והנחת
בו ימים ולילה וא"כ כ"ל יתאר כיון שאני עומד להנחת כבוד
ימים ולילה אי אפשר לי לומר אהבה כבודי כן עוזאי לו"א
אפשר הוא שיתקיים העולם ע"י חזקיה ר"ל שהרי הוא דפתי
והנחת בו אין זה ניוו כלל כ"ל כבודו לזו ששמו חזקיה
בתורה אבל כבודו חף חס קדא ק"ש שזית ועובדת הוא
יפה וע"כ אתר אפשר לעולם שיתקיים ע"י חזקיה שאין להם
חזק לתורה ולא עליהם כבודו חזקיה ברכה והנחת בו ימים
ולילה ולהם אפשר שישאו גם כשי' ויולדו מיס וכבודו חזקיה
ובזה ג"ל לחבר הגך ג' דברי' שעשה משה
ברצתי הוסיף יום א' מרצתי ופירש מן
האשר ושיביר את הלוחות : וכה שני דברים
כדאשו מה מקושרי יום ע"פ קדמות קודמת ולפי הטעם
שהכתיב לעיל כשם הנאמן מה' יע"י מעשם ששם לח' ה'
דאן כבודו כ"ל עתך השאפה ולא עתך הדאנה ולכן הוסיף
יום א' מרצתי וא"כ כיון שהוסף יום ח' מרצתי מ"ג שכל
עשה עתך השאפה וא"כ שהוא קיים כל התורה עתך שח'
והיו לעולם עתידו כבודו וכוונתו כא' אל תנאו אל אה
וא"כ אי אפשר לו לומר אהבה וכוונתו גם כן שאהבה נה
שאינה חס הלוחות ג"כ מקושר הוא להא דלעיל שירש ען
השם וק"ה כבודו על דני ואשר לו כך אומר לכן שוכן
לחלוקה והתורה עתך עתיד ר"ל דלשאר' שירש להוונת
לכבודו עתה שם חס אל קבלו כבודו כ"ל שמה לבדו
ישא מה כבודו חלקו וע"כ קב"י ע"ו הק"ה שירש
הוא חס השאפה ולא כל ישראל וע"כ לומר שכוון ישראל לח
קבלו כבודו ח"כ הוה לכן העורה לנשא ולחוב הוא לכן
וכבר אמרו ר"ל וכן לאדם שלא כבודו ואין חסין לאדם שלא
כבודו ודאי' כנאמן שמה שלימה כוב כבודו שיתר חס
העבר ונאל חזקיה ע"ד דלת עמי העב לזר דאיכא דאשרי
דחוב הוא ליה דיתא ליה כובלא ונשקרות' ולא יא לחיות ע"ד
דמשי העב לזר ואף כאן בני ישראל עסק"ה סתן הלוחות
למשא והוא יולבו לישראל ואם כבודו שוכות הוא לכן
לישראל ח"כ מיד שכל לזר עשה וכו כהן כל ישראל ואם כבודו
שהוא חוב לכן דיתא לזר כובלא ונשקרות' ח"כ לא וכו כהן
ישראל ח"כ אתר שוכות לזר : וכבר ידענו מהקדמה זו
שעשו של המש' ה' שזכר ד' הלוחות כי אתר מוטב שישו
דנוון כבודו ואל יקו דנוון כבודו ח"כ חף כל זה תיבת הוא פאם
גוף שהוא חוב לכן קבלת העורה ולא יתא לזר וזו חף
שהלוחות הוא לזר עשה לא וכו כהן ישראל מטעם שאין
חבין לאדם שלא כבודו ואז הוא עדין כבודו ויפה עשה משא
שזכר את הלוחות אבל חס כבודו דיתא לזר וכשמה קבלו
העורה ואז הוא זכות לכן עתך כבודו לזר עשה וכו כהן כל
ישראל מטעם וכן לאדם שלא כבודו וא"כ מאי חכמי משא כוב
שזכר שישו דנוון כבודו והלא הוא זכר לכן חף שלא כבודו :
ועת' עתה שם שזכר משא את הלוחות הוא מקושר לזה
שהוא שירש מן האשה והק"ה הסכים עמו שהרי את לישראל
לשוב לחלוקה שהתיר להם תשמיש ולמשא אתר פה עמוד
שהסכי' עמו כוב שהוא לבדו שירש מן אשרו משא"כ כל ישראל
ולפי כן אלא דשאנו משא שהוא לבדו קבלן כשמה משא"כ
ישראל שלא כשמה קבלו וא"כ סתן שלא כשמה קבלו והיו
לכן העורה לחוב יתעב ולא לזכות ואין חסין לאדם שלא כבודו

טעם על כן
עוזי שאמר
אפשר שהעול'
יתקיים ע"י
חזקיה וקשה
לכאורה דלית
ס"ל יתאר
כוב וכוונת
שיתבטל ס"ל

וא"כ חף שכל לזר עשה עדין לא וכו כהן ישראל וא"כ עשה
עשה משא שזכר את הלוחות שיהיה דנוון כבודו וק"ה
הסכים עמו שהרי כבודו הסכי' עמו על זה ששירש הוא לבדו
האשה וא"כ גם כהן הסכי' על זה שזכר את הלוחות וכוב
שכל חס כבודו יודען יחד וג' דברי' ס"ל חס מקושרי' כקשר
חזקיה ודוק :
ובדברי' לסיים כסילוקן בסכרו דדקין כנוון ריב"ל דאמרנו
לעיל שהוא חס חולק ע"ס הס"ה כפירושו דהאי
קדא יקר כעני' ה' היותה לחסידו דלחד ס'י' הוא יקר כעני'
ה' לגור מיתה על הדקין שחלולי' הן ענין נווון חין סק"ה
גור עליהן מיתה ולחד פירושו הוא יקר כעני' ה' אותו יקר
גמ' דדיקון חין מרחץ להם אלא סמוך למיתתן ולזה כ"ל רמז
ש' א' דור יעלו חסידים בכבוד ירננו על משכבותם
רו שבות אל בגרונם וחרב פפיות בידם רונה לומר
יעלו חסידים בכבוד שסם שחזין על כבודם המוון להם לע"ה
ואת' סן עתהן הלא חין י' דעין סם חס הוא סכרן דכתי' עין
לא לאה אלוה' וזלך לו י"א על משכבותם רונה לומר כשסן
על משכבותם שהרי כן כתי' יקר כעני' ה' היותה לחסידו
רונה לומר שאף שהוא יקר של כריק' כעני' ה' ויען לא דאמר
ע"כ ששעת היותה מרחץ להם וע"כ אתר על משכבותם
שזית דדיקון קדא בלשו' שכיב וע' ואומר רועת אל בגרונם
ואתר פפיות בידם רונה לומר שהרי זה הוא הא דאמרנו לעיל
שהדיקון עתהן על משכבותם שאז מרחץ להם היקר שלהם
ולזה הירש יכול הוא סק"ה לגור מיתה על הדקין וחסו ע'
יקר כעני' ה' הוא ברבע' שירחין להם היקר קודם מיתה אך
הל' י' ע' פירוש אתר אסאי יקר כעני' ה' שהוא יקר כעני'
ה' לגור מיתה על הדקין כ"ל שני ענינם נווון מיתה
עליהם וכבודו הוא חס הוא לקבל מיתה או לא לו"א
דמשות אל בגרונם ואתר פפיות בידם רונה לומר שג' דרך
דמשות אל בגרונם להללו ולרננו שאף חרב פפיות הוא
בידם ופשיט לריב"ל ששכיב עליו כבודו חף היקר שלו דאז
לו ואף הסכין שהוא חרב הקזה של מ"ה יתן כבודו לו"א
יעלו חסידים בכבוד שסם שחזין על כבודם שירחין להם
ואת' לו"א על משכבותם שהוא סמוך למיתה וע' דמשות
אל בגרונם שאף חרב פפיות בידם וק"ל וכל ס"ל הוא דרך
פ"ג"ל אבל לפי האמת ר"ל דמי הפיקושים דהאי קדא יקר
כעני' ה' עולם כקנה ח' ואין כאן שום פלוג אלא עיקר
הוא דאין קד"ה גור על ס"ל יקין עמי דקא' מיהו שירחין
להם היקר אבל לגור הוא יכול לגור עליהן מיתה הכי הוא
פירוש שכתב' חס רונה סס יגורו מיתה ומה הוא עשה
הוא מרחץ להן היקר שלהן וכן מתרין עתהן ונעמח שני
השירושן חס חזקיה ואין שום פלוגתא בעולם : וזהו כתי'
קדא' גמי אכרסס שגור מיתה על ענינו שא' ואנכי הולך
עריני ש"ה דגור מיתה על ענינו וא"כ חס כן כתיב
סק"ה דהיה לו יקר שלו שהרי כן כתיב
אנכי עמן כך סכרן הרבה שאור ופירוש
סכרן הרבה שאור הוא לע"ה וע"כ
חזרו שהוא ידע שרוב טוב
הכפון לו וע"כ גם הוא ח'
ואנכי הולך עריני שגור
על ענינו מיתה וק"ל
ואף גמי עשה מנינו
כן שכל הק"ה
לרצותו כוב
שא"ל רב
לך וזית'
כמדדש
רב טוב הכפון
לך לע"ה וע"כ אל
עוסף דבר אלי עוד בדבר הזה :

טעם שיפה
עשה עשה
שזכר את
הלוחות

ש' פסקו'
דמשות אל
בגרונם וחרב
פפיות בידם

רבי